

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 26. novembra 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Vnútroštátny systém podpory spotreby elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie — Povinnosť pre výrobcov a dovozcov elektrickej energie dodať do vnútroštátnej siete určité množstvo elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie alebo kúpiť ‚zelené certifikáty‘ od príslušného orgánu — Dôkaz tohto dodania, ktorý vyžaduje predloženie osvedčení o zelenom pôvode vyrobenej alebo dovezenej elektrickej energie — Akceptovanie osvedčení vydaných v treťom štáte podmienené uzatvorením dvojstrannej dohody medzi týmto tretím štátom a dotknutým členským štátom alebo dohody medzi správcom národnej siete tohto členského štátu a podobným orgánom uvedeného tretieho štátu — Smernica 2001/77/ES — Vonkajšia právomoc Spoločenstva — Lojálna spolupráca“

Vo veci C-66/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Taliansko) zo 16. októbra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 8. februára 2013, ktorý súvisí s konaním:

Green Network SpA

proti

Autorità per l'energia elettrica e il gas,

za účasti:

Gestore dei Servizi Energetici SpA – GSE,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory L. Bay Larsen, sudcovia J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (spravodajkyňa) a K. Jürimäe,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. januára 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Green Network SpA, v zastúpení: V. Cerulli Irelli, avvocato,

* Jazyk konania: taliančina.

- Gestore dei Servizi Energetici SpA – GSE, v zastúpení: G. Roberti, I. Perego a M. Serpone, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: K. Herrmann, E. White, L. Pignataro-Nolin a A. Aresu, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 13. marca 2014,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 2 ZFEÚ a článku 216 ZFEÚ v spojení s článkom 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 283, s. 33; Mim. vyd. 12/002, s. 121), a dohodou medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou z 22. júla 1972 (Ú. v. ES L 300, s. 188; Mim. vyd. 11/011, s. 105), upravenou rozhodnutím č. 1/2000 Spoločného výboru medzi ES a Švajčiarskom z 25. októbra 2000 (Ú. v. ES L 51, 2001, s. 1, ďalej len „dohoda o voľnom obchode“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Green Network SpA (ďalej len „Green Network“) a Autorità per l'energia elettrica e il gas (Úrad pre elektrickú energiu a plyn, ďalej len „AEEG“) z dôvodu správnej pokuty, ktorú AEEG uložil spoločnosti Green Network, lebo táto spoločnosť odmietla kúpiť zelené osvedčenia, pokiaľ ide o podiel elektrickej energie pochádzajúcej zo Švajčiarska, ktorú doviezla do Talianska.

Právny rámec

Právo Únie

Dohoda o voľnom obchode

- 3 Dohoda o voľnom obchode bola uzavretá Európskym hospodárskym spoločenstvom na základe článku 113 Zmluvy o EHS týkajúceho sa spoločnej obchodnej politiky, ktorý bol zmenený na článok 113 Zmluvy o ES a následne na článok 133 ES. Ustanovenia tohto článku sa teraz nachádzajú v článku 207 ZFEÚ. Táto dohoda má podľa svojho článku 1 rozširovaním vzájomného obchodu podporovať harmonický rozvoj hospodárskych vzťahov medzi Spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou, vytvoriť spravodlivé podmienky hospodárskej súťaže medzi zmluvnými stranami a odstránením prekážok obchodu prispieť k harmonickému rozvoju a rozširovaniu svetového obchodu.

Smernica 2001/77

- 4 Smernica 2001/77 bola s účinnosťou od 1. januára 2012 zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, s. 16). Vzhľadom na čas, v ktorom nastali okolnosti sporu vo veci samej, sa však *ratione temporis* uplatňuje smernica 2001/77.

5 Podľa odôvodnení 1 až 3, 10, 11 a 14 až 16 smernice 2001/77:

- „(1) Potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie sa v súčasnosti v spoločenstve nevyužíva v dostatočnom rozsahu. Spoločenstvo uznáva potrebu podporovať obnoviteľné zdroje energie, ako prioritné opatrenie za predpokladu, že ich využívanie prispieva k ochrane životného prostredia a k trvalo udržateľnému rozvoju. Okrem toho môže viesť aj k vytváraniu miestnych pracovných príležitostí, mať kladný vplyv na sociálnu previazanosť, prispievať k bezpečnosti zásobovania a umožňovať rýchlejšie splnenie cieľov z Kyóta. Je preto nevyhnutné zabezpečiť, aby sa tento potenciál v rámci vnútorného trhu s elektrickou energiou využíval lepšie.
- (2) Podpora elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, je hlavnou prioritou spoločenstva,... z dôvodov zabezpečenia a diverzifikácie dodávok energie, ochrany životného prostredia a sociálnej a hospodárskej previazanosti. ...
- (3) Rastúce využívanie elektrickej energie, vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, predstavuje dôležitú súčasť balíka opatrení, ktorý je potrebný na splnenie Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách a politického balíčka na splnenie ďalších záväzkov.
- ...
- (10) Táto smernica od členských štátov nevyžaduje, aby uznávali nákup záruky pôvodu od ostatných členských štátov alebo odpovedajúci nákup elektrickej energie, ako príspevku k splneniu kvót národnej povinnosti. [N]a uľahčenie obchodu s elektrickou energiou vyrábanou z obnoviteľných zdrojov energie a na zvýšenie transparentnosti možnosti výberu spotrebiteľa medzi elektrickou energiou vyrábanou z neobnoviteľných zdrojov a elektrickou energiou z obnoviteľných zdrojov energie, je však nevyhnutná záruka pôvodu takejto elektrickej energie. Systémy záruk pôvodu, samy o sebe, neznamenajú právo na využívanie národných mechanizmov podpory zavedených v rôznych členských štátoch. Je dôležité, aby sa na všetky formy elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vzťahovali takéto záruky pôvodu.
- (11) Je dôležité jasne odlišovať záruky pôvodu od výmenných zelených certifikátov.
- ...
- (14) Členské štáty využívajú na národnej úrovni rôzne mechanizmy na podporu obnoviteľných zdrojov energie, vrátane zelených osvedčení, investičnej pomoci, oslobodení od dane alebo zníženi dane, vrátenie daní a programy priamej podpory cien. Jedným z dôležitých prostriedkov na dosiahnutie cieľa tejto smernice je zabezpečiť riadne fungovanie týchto mechanizmov, až kým sa nezačne uplatňovať rámec spoločenstva, s cieľom udržať dôveru investorov.
- (15) Je príliš zavčasu rozhodnúť o rámci pre celé spoločenstvo pre podporné programy, vzhľadom na obmedzené skúsenosti s národnými schémami a súčasným, relatívne nízkym, podielom cenovo podporovanej elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v spoločenstve.
- (16) Je však nevyhnutné prispôbiť, po dostatočne dlhom prechodnom období, programy podpory rozvoja vnútorného trhu s elektrickou energiou. Preto by bolo vhodné, aby Komisia monitorovala situáciu a predložila správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní národných programov. Komisia by mala v prípade potreby vypracovať návrh rámca spoločenstva v zmysle záverov správy, so zreteľom na podporné programy elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie. ...“

6 Článok 1 smernice 2001/77 stanovoval:

„Účelom tejto smernice je podporovať zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektrickej energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou a vytvoriť tak základ pre budúci rámec spoločenstva.“

7 Článok 2 tejto smernice s názvom „Definície“ uvádzal:

„Na účely tejto smernice sa uplatnia tieto definície:

a) ‚obnoviteľné zdroje energie‘ znamenajú obnoviteľné nefosílné zdroje energie (veternú, solárnu, geotermálnu energiu, energiu vln a príboja, vodnú energiu, energiu z biomasy, zo skládkových plynov, z plynov z čistiarní odpadových vôd a z bioplynov);

...

c) ‚elektrická energia vyrábaná z obnoviteľných zdrojov energie‘ znamená elektrickú energiu vyrábanú zariadeniami, ktoré využívajú len obnoviteľné zdroje energie, ako aj časť elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v hybridných zariadeniach, ktoré využívajú aj konvenčné zdroje energie vrátane obnoviteľnej elektrickej energie, ktorá sa používa v plniacich skladovacích systémoch, s výnimkou elektrickej energie, ktorá sa vyrába ako výsledok takýchto skladovacích systémov;

d) ‚spotreba elektrickej energie‘ znamená národnú výrobu elektrickej energie, vrátane vlastnej výroby, plus dovoz, mínus vývoz (hrubá národná spotreba elektrickej energie).

...“

8 Článok 3 uvedenej smernice stanovoval:

„1. Členské štáty podniknú primerané kroky na nabádanie k vyššej spotrebe elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi, ktoré sú uvedené v odseku 2. ...

2. Najneskôr do 27. októbra 2002, a potom každých päť rokov, členské štáty prijímú a uverejnia správu určujúcu indikatívne ciele pre budúcu spotrebu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vyjadrené ako percento spotreby elektrickej energie na nasledujúcich 10 rokov. ... Na určenie týchto cieľov do roku 2010 členské štáty:

— zoberú do úvahy referenčné hodnoty uvedené v prílohe,

...

4. Na základe správ členských štátov uvedených v odsekoch 2 a 3 Komisia posúdi:

— aký pokrok členské štáty dosiahli pri plnení národných indikatívnych cieľov,

— nakoľko sú národné indikatívne ciele v súlade s globálnym indikatívnym cieľom, ktorý je 12 % hrubej národnej spotreby energie do roku 2010 a najmä s 22,1 % indikatívnym podielom elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe elektrickej energie v spoločenstve do roku 2010.

...“

9 Článok 4 tejto smernice s názvom „Podporné programy“ znel:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté články 87 a 88 zmluvy, Komisia vyhodnotí uplatňovanie mechanizmov, ktoré sa používajú v členských štátoch a podľa ktorých výrobca elektrickej energie, na základe predpisov vydaných verejnými orgánmi, dostáva priamu alebo nepriamu podporu, ktorá by mohla mať za následok obmedzovanie trhu, ak tieto prispievajú k cieľom stanoveným v článkoch 6 a 174 zmluvy.

2. Najneskôr do 27. októbra 2005 Komisia predloží riadne zdokumentovanú správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní a koexistencii rôznych mechanizmov uvedených v odseku 1. Táto správa posúdi úspech, vrátane efektívnosti vynakladania nákladov, systémov podpory uvedených v odseku 1, dosiahnutý pri podpore spotreby elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi uvedeným v článku 3 ods. 2 Túto správu, v prípade potreby, doplní o návrh rámca spoločenstva so zreteľom na podporné programy pre elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie.

Akýkoľvek návrh rámca by mal:

- a) prispieť k dosiahnutiu národných indikatívnych cieľov;
- b) byť v súlade so zásadami vnútorného trhu s elektrickou energiou
- c) brať do úvahy charakteristiky rôznych obnoviteľných zdrojov energie spolu s rôznymi technológiami a zemepisnými rozdielmi;
- d) podporovať efektívne využívanie obnoviteľných zdrojov energie, byť jednoduchý a zároveň podľa možnosti čo najúčinnější, najmä čo sa týka nákladov;
- e) obsahovať dostatočne dlhé, minimálne sedemročné prechodné obdobia pre národné systémy podpory a udržať dôveru investorov.“

10 Článok 5 smernice 2001/77, nazvaný „Záruka pôvodu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie“, stanovoval:

„1. Najneskôr do 27. októbra 2003 členské štáty zabezpečia, aby bolo možné zaručiť pôvod elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v zmysle tejto smernice podľa objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií stanovených každým členským štátom. Zabezpečia, že záruka o pôvode sa vystaví na základe žiadosti.

2. Členské štáty môžu určiť jeden alebo viac príslušných orgánov nezávislých od výrobných a distribučných činností, ktoré by vykonávali dohľad na vydávaním záruk pôvodu.

3. Záruka pôvodu musí:

- špecifikovať zdroj energie, z ktorého bola elektrická energia vyrobená, špecifikovať dátumy a miesta výroby a v prípade vodných elektrární uviesť výkon,
- slúžiť výrobcovi elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, aby mohli preukázať, že elektrická energia, ktorú predávajú, sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie v zmysle tejto smernice.

4. Takéto záruky pôvodu vydané podľa odseku 2 by mali členské štáty navzájom uznávať výhradne ako dôkaz prvkov uvedených v odseku 3. Akékoľvek odmietnutie uznať záruku pôvodu ako takýto dôkaz, najmä z dôvodov súvisiacich s predchádzaním podvodom, musí vychádzať z objektívnych,

transparentných a nediskriminačných kritérií. V prípade odmietnutia uznať záruku pôvodu môže Komisia donútiť stranu, ktorá odmietla uznať záruku, aby ju uznala, najmä s ohľadom na objektívne, transparentné a nediskriminačné kritéria, z ktorých takéto uznanie vychádza.

5. Členské štáty alebo príslušné orgány zavedú primerané mechanizmy na zabezpečenie toho, aby boli záruky pôvodu presné a spoľahlivé a v správe uvedenej v odseku 3 ods. 3 uvedú opatrenia prijaté na zabezpečenie spoľahlivosti systému záruk.

6. Po porade s členskými štátmi Komisia v správe uvedenej v odseku 8 zväži spôsob a metódy, ktoré by mohli členské štáty používať pri zaručovaní pôvodu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie. Komisia v prípade potreby navrhne Európskemu parlamentu a Rade, aby v tejto súvislosti prijali spoločné pravidlá.“

- 11 Ako vyplýva z prvej vety prílohy smernice 2001/77, táto príloha poskytuje referenčné hodnoty pre národné indikatívne ciele členských štátov pre podiel elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, ako vyplývajú z článku 3 ods. 2 tejto smernice. Z tabuľky uvedenej v tejto prílohe a súvisiacich vysvetlení vyplýva, že uvedené referenčné hodnoty spočívajú pre každý členský štát jednak v „národnej výrobe“ elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie v roku 1997, a jednak v percentuálnom podiele elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie na spotrebu elektrickej energie za roky 1997 a 2010, pričom tento podiel „vychádza z národnej výroby [elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie] vydelenej hrubou národnou spotrebou elektrickej energie“.

Talianske právo

- 12 Článok 11 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 79 o prebratí smernice 96/92/ES o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou (decreto legislativo n. 79 – Attuazione della direttiva 96/92/ES recante norme comuni per il mercato interno dell'energia elettrica) zo 16. marca 1999 (GURI č. 75 z 31. marca 1999, s. 8, ďalej len „legislatívny dekrét č. 79/1999“) stanovuje, že subjekty, ktoré vyrobili alebo doviezli elektrickú energiu, majú povinnosť dodať do národnej siete v nasledujúcom roku určitý podiel elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „zelená elektrická energia“) pochádzajúcej zo zariadení, ktoré boli uvedené do prevádzky alebo zvýšili svoju produkciu po nadobudnutí účinnosti uvedeného dekrétu. Podľa odseku 3 toho istého článku možno túto povinnosť splniť najmä tým, že subjekty predložia osvedčenie potvrdzujúce, že podiel vyrobenej alebo dovezenej zelenej elektrickej energie bol skutočne dodaný do národnej siete, alebo získajú zelené osvedčenia od správcu národnej siete nazvaného od 1. novembra 2005 Gestore dei Servizi Energetici (ďalej len „GSE“). Dotknutí výrobcovia a dovozcovia teda musia predložiť osvedčenie potvrdzujúce, že časť vyrobenej alebo dovezenej elektrickej energie bola vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie, alebo kúpiť zelené certifikáty.
- 13 Článok 4 ods. 6 ministerského dekrétu o usmerneniach pre výkon ustanovení v oblasti elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov v zmysle článku 11 odsekov 1, 2 a 3 legislatívneho dekrétu č. 79 zo 16. marca 1999 (decreto ministeriale – Direttive per l'attuazione delle norme in materia di energia elettrica da fonti rinnovabili di cui ai commi 1, 2 e 3 dell'articolo 11 del decreto legislativo 16 marzo 1999, č. 79) z 11. novembra 1999 (GURI č. 292 zo 14. decembra 1999, s. 26, ďalej len „ministerský dekrét z 11. novembra 1999“) stanovuje:

„Povinnosť uvedená v článku 11 ods. 1 a 2 legislatívneho dekrétu [č. 79/1999] môže byť splnená dovozom celého alebo časti podielu elektriny vyrobenej v zariadeniach, ktoré boli uvedené do prevádzky po 1. apríli 1999 a ktoré využívajú obnoviteľné zdroje, pokiaľ sa tieto zariadenia nachádzajú v cudzích krajinách, ktoré prijímajú obdobné nástroje podpory a rozvoja obnoviteľných zdrojov založené na trhových mechanizmoch a ktoré priznávajú tú istú možnosť zariadeniam nachádzajúcim sa v Taliansku. V takom prípade podá povinný subjekt žiadosť uvedenú v odseku 3 spoločne so zmluvou

o kúpe energie vyrobenej týmto zariadením a povolením dodať túto energiu do národnej siete. Všetky údaje musia byť osvedčené orgánom uvedeným v článku 20 ods. 3 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 96/92/ES [z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 27, 1997, s. 20; Mim. vyd. 12/002, s. 3)] v krajine, v ktorej sa zariadenie nachádza. V prípade krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie, je prijatie žiadosti podmienené uzavretím dohody medzi správcom národnej siete a obdobným miestnym orgánom, ktorý určí spôsoby potrebných preverení.“

- 14 Podľa článku 20 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 387 o vykonaní smernice 2001/77/ES o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou (decreto legislativo n. 387 – Attuazione della direttiva 2001/77/ES relativa alla promozione dell'energia elettrica prodotta da fonti energetiche rinnovabili nel mercato interno dell'elettricità) z 29. decembra 2003 (riadna príloha ku GURI č. 25 z 31. januára 2004, ďalej len „legislatívny dekrét č. 387/2003“), subjekty, ktoré dovážajú elektrickú energiu vyrobenú v iných členských štátoch Európskej únie, môžu požiadať GSE o oslobodenie od povinnosti získať zelené certifikáty, stanovenej v článku 11 legislatívneho dekrétu č. 79/1999 pre časť dovezenej zelenej elektrickej energie, ak mu predložia overenú kópiu záruky pôvodu vydanú podľa článku 5 smernice 2001/77. V prípade dovozu elektrickej energie vyrobenej v treťom štáte uvedený článok 20 ods. 3 podmieňuje toto oslobodenie tým, že Talianska republika a dotknutý tretí štát uzatvoria dohodu, ktorá stanovuje, že daná elektrická energia je vyrobená z obnoviteľných zdrojov elektrickej energie, pričom tento pôvod je zaručený rovnakým spôsobom, ako stanovuje článok 5 smernice 2001/77.
- 15 Takáto dohoda bola uzatvorená 6. marca 2007 medzi uvedenými talianskymi ministerstvami a federálnym oddelením pre životné prostredie, dopravu, energiu a komunikácie Švajčiarskej konfederácie. Táto dohoda upravuje vzájomné uznávanie záruk pôvodu, pokiaľ ide o elektrickú energiu dovezenú od roku 2006, teda od roku, v ktorom Švajčiarska konfederácia prijala právnu úpravu harmonizovanú s ustanoveniami smernice 2001/77.
- 16 V zmysle článku 4 legislatívneho dekrétu č. 387/2003 je GSE príslušný preveriť splnenie povinnosti stanovenej v článku 11 legislatívneho dekrétu č. 79/1999 a oznámiť AEEG subjekty, ktoré si túto povinnosť nespĺnili, na účely uplatnenia sankcií v zmysle zákona č. 481, ktorým sa ustanovujú pravidlá hospodárskej súťaže a regulácia verejnoprospešných služieb – Zriadenie úradov pre reguláciu verejnoprospešných služieb (Legge n. 481 – Norme per la concorrenza e la regolazione dei servizi di pubblica utilità – Istituzione delle Autorità di regolazione dei servizi di pubblica utilità) zo 14. novembra 1995 (riadna príloha ku GURI č. 270 z 18. novembra 1995).

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 Green Network SpA dovezla na základe zmluvy o dodávke uzavretej so spoločnosťou Aar e Ticino SA di Elettricità do Talianska 873 855 MWh elektrickej energie pochádzajúcej zo Švajčiarska. Podľa vyhlásení spoločnosti Aar e Ticino SA di Elettricità bola táto elektrická energia vyrobená vo Švajčiarsku z obnoviteľných zdrojov energie.
- 18 Podľa článku 20 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 387/2003 Green Network požiadala GSE o oslobodenie od povinnosti získať zelené osvedčenia, stanovenej v článku 11 legislatívneho dekrétu č. 79/1999, pokiaľ ide o elektrickú energiu dovezenú zo Švajčiarska.
- 19 Rozhodnutím zo 7. júla 2006 GSE túto žiadosť zamietol, lebo v roku 2005 Talianska republika a Švajčiarska konfederácia ešte neuzavreli dohodu, na akú odkazuje uvedený článok 20 ods. 3. GSE okrem toho uložil spoločnosti Green Network povinnosť kúpiť 378 zelených osvedčení v celkovej výške 2 367 792 eur. Keďže Green Network túto povinnosť nespĺnila, AEEG jej rozhodnutím z 21. januára 2011 uložil správnu pokutu vo výške 2 466 450 eur.

- 20 Keďže Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (regionálny správny súd pre Lombardiu) žalobu spoločnosti Green Network proti tomuto rozhodnutiu zamietol, táto spoločnosť podala proti rozsudku vydanému týmto súdom odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada). Na podporu tohto odvolania Green Network zopakovala najmä argumentáciu prednesenú na prvom stupni, podľa ktorej je článok 20 ods. 3 dekrétu č. 387/2003 nezlučiteľný s článkom 3 ods. 2 ZFEÚ a článkom 216 ZFEÚ, lebo Únia má výlučnú vonkajšiu právomoc na uzavretie takej dohody, akou je dohoda uvedená v uvedenom ustanovení vnútroštátneho práva.
- 21 Green Network okrem toho uvádza, že s ohľadom na túto nezlučiteľnosť sa musí uplatňovať článok 4 ods. 6 ministerského dekrétu z 11. novembra 1999. V tejto súvislosti Green Network tvrdí, že dohoda medzi správcami sietí o vzájomnom uznávaní certifikátov, ktorú vyžaduje toto ustanovenie, bola mlčky uzatvorená medzi Gestore della Rete di Trasmissione Nazionale (GRTN), teda správcom národnej siete, ktorého nástupcom je GSE, a obdobným švajčiarskym správcom.
- 22 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že ak Súdny dvor, pokiaľ ide o prvú a druhú prejudiciálnu otázku, ktoré mu kladie, rozhodne, že také ustanovenie, akým je článok 20 ods. 3 dekrétu č. 387/2003, porušuje výlučnú vonkajšiu právomoc Únie, na prejednávany prípad sa bude skutočne vzťahovať článok 4 ods. 6 ministerského dekrétu z 11. novembra 1999. Preto vnútroštátny súd považuje za nutné položiť Súdnemu dvoru tiež tretiu a štvrtú prejudiciálnu otázku, ktoré sa týkajú tohto posledného uvedeného vnútroštátneho ustanovenia.
- 23 Za týchto podmienok Consiglio di Stato rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Bráni vnútroštátne ustanovenie (článok 20 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 387/2003), ktoré podmieňuje uznanie záruk pôvodu vydaných tretími štátmi uzavretím osobitnej medzinárodnej dohody medzi Talianskou republikou a tretím štátom, správneho uplatneniu článku 3 ods. 2 ZFEÚ a článku 216 ZFEÚ – podľa ktorých má Únia výlučnú právomoc uzavrieť medzinárodné dohody, ak je ich uzavretie ustanovené v legislatívnom akte Únie alebo ak je potrebné na to, aby Únia mohla vykonávať svoju vnútornú právomoc, alebo ak môžu byť uzavretím zmlúv dotknuté spoločné pravidlá alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti, s dvojakým následkom, že právomoc uzavrieť dohody s tretími štátmi, ktoré zasahujú do spoločných pravidiel alebo pozmeňujú rozsah ich pôsobnosti, alebo ktoré zasahujú do oblasti upravenej právnymi predpismi Únie a patriacej do výlučnej právomoci Únie, sa sústreďuje v samotnej únii a že táto právomoc už neprislúcha, individuálne ani spoločne, členským štátom – a vyššie uvedenému článku 5 smernice 2001/77?
 2. Bráni uvedená vnútroštátna právna úprava predovšetkým správneho uplatneniu citovaných právnych noriem Únie v prípade, keď je tretím štátom Švajčiarska konfederácia, viazaná s Európskou úniou dohodou o voľnom obchode z 22. júla 1972, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 1973?
 3. Bráni vnútroštátne ustanovenie uvedené v článku 4 ods. 6 vyhlášky ministerstva z 11. novembra 1999, podľa ktorého v prípade dovozu elektrickej energie z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie, je prijatie žiadosti podmienené uzavretím dohody medzi správcom národnej siete a obdobným miestnym orgánom, ktorá určí spôsoby potrebných preverení, správneho uplatneniu tých istých právnych noriem Únie?
 4. Bráni uvedená vnútroštátna právna úprava správneho uplatneniu citovaných právnych noriem Únie v prípade, keď dohoda stanovená v článku 4 ods. 6 vyhlášky ministerstva z 11. novembra 1999 je iba tichou dohodou, ktorá nebola nikdy vyjadrená oficiálnym aktom a o ktorej žalobkyňa, ktorá nebola schopná spresniť jej podmienky, tvrdí, že existuje?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 24 Prejudiciálne otázky, ako vyplýva z ich znenia, sa v podstate týkajú výkladu článku 3 ods. 2 ZFEÚ a článku 216 ZFEÚ.
- 25 Treba však uviesť, že prejednávacia vec sa týka spochybnenia rozhodnutia AEEG, ktorým bola spoločnosti Green Network uložená správna pokuta, lebo táto spoločnosť nesplnila povinnosť získať zelené osvedčenia za rok 2006. Za týchto podmienok a keďže Lisabonská zmluva nadobudla účinnosť až 1. decembra 2009, nemožno na účely odpovede na otázky položené v prejudiciálnych otázkach zohľadniť ustanovenia Zmluvy o FEÚ uvedené súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, ale, ako uvádzajú GSE, talianska vláda a Komisia, pravidlá týkajúce sa výlučnej vonkajšej právomoci Spoločenstva podľa Zmluvy o ES.
- 26 V tejto súvislosti treba uviesť, že spomedzi rôznych prípadov výlučnej vonkajšej právomoci Únie upravenej teraz v článku 3 ods. 2 ZFEÚ je základom otázok položených vnútroštátnym súdom a v prejednávanej veci relevantným len prípad, ktorý je uvedený v poslednej časti vety tohto ustanovenia, teda prípad, keď uzavretím medzinárodnej dohody „môžu byť dotknuté spoločné pravidlá alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti“.
- 27 Pojmy použité v tejto poslednej časti vety zodpovedajú pojmom, prostredníctvom ktorých Súdny dvor v bode 22 rozsudku Komisia/Rada, nazývanom „AETR“ (22/70, EU:C:1971:32), definoval povahu medzinárodných záväzkov, ktoré členské štáty nemôžu preberať mimo rámca spoločných inštitúcií Spoločenstva, pokiaľ sú stanovené spoločné pravidlá Spoločenstva na dosiahnutie cieľov Zmluvy (pozri rozsudok Komisia/Rada, C-114/12, EU:C:2014:2151, bod 66).
- 28 V dôsledku toho treba prejudiciálne otázky chápať tak, že sa týkajú výlučnej vonkajšej právomoci Spoločenstva v zmysle judikatúry vychádzajúcej z uvedeného rozsudku AETR (EU:C:1971:32) a následne z neho odvodenej (ďalej len „výlučná vonkajšia právomoc v zmysle judikatúry AETR“).
- 29 Podľa uvedenej judikatúry existuje riziko, že medzinárodné záväzky sa dotknú spoločných pravidiel Spoločenstva alebo pozmenia rozsah ich pôsobnosti, pričom toto riziko odôvodňuje výlučnú vonkajšiu právomoc Spoločenstva, pokiaľ tieto záväzky patria do oblasti uplatnenia uvedených pravidiel (pozri najmä rozsudok Komisia/Rada, EU:C:2014:2151, bod 68 a citovanú judikatúru, ako aj stanovisko 1/13, EU:C:2014:2303, bod 71).
- 30 Konštatovanie takého rizika nepredpokladá úplnú zhodu oblastí upravených medzinárodnými záväzkami a právnou úpravou Spoločenstva (rozsudok Komisia/Rada, EU:C:2014:2151, bod 69 a citovaná judikatúra, ako aj stanovisko 1/13, EU:C:2014:2303, bod 72).
- 31 Osobitne takéto medzinárodné záväzky sa môžu dotknúť rozsahu pôsobnosti pravidiel Spoločenstva alebo ho zmeniť, ak tieto pravidlá už takéto záväzky vo veľkom rozsahu upravujú (rozsudok Komisia/Rada, EU:C:2014:2151, bod 70 a citovaná judikatúra, ako aj stanovisko 1/13, EU:C:2014:2303, bod 73).
- 32 Okrem toho členské štáty nemôžu prijímať také záväzky mimo rámca inštitúcií Únie, a to ani v prípade neexistencie prípadného rozporu medzi týmito záväzkami a spoločnými pravidlami Spoločenstva (rozsudok Komisia/Rada, EU:C:2014:2151, bod 71 a citovaná judikatúra).
- 33 Keďže Spoločenstvo má iba prenesené právomoci, existencia právomoci, ktorá má navyše výlučnú povahu, sa musí opierať o závery založené na konkrétnom celkovom posúdení vzťahu medzi budúcou medzinárodnou dohodou a platným právom Spoločenstva. Toto posúdenie musí zohľadniť oblasti

upravené jednak predpismi Spoločenstva a jednak ustanoveniami zamýšľanej dohody, predpokladané vyhliadky budúceho vývoja, ako aj povahu a obsah týchto pravidiel a ustanovení, aby sa overilo, či by predmetná dohoda mohla poškodiť jednotné a súdržné uplatňovanie predpisov Spoločenstva a riadne fungovanie systému, ktorý vytvárajú (pozri stanovisko 1/13, EU:C:2014:2303, bod 74 a citovanú judikatúru).

O prvej otázke

- 34 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa vzhľadom na existenciu smernice 2001/77, konkrétne jej článku 5, má Zmluva o ES vykladať v tom zmysle, že Spoločenstvo má v zmysle judikatúry AETR výlučnú vonkajšiu právomoc, ktorá bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá podmieňuje oslobodenie od povinnosti získať zelené certifikáty z dôvodu dodania elektrickej energie dovezenej z tretieho štátu do národnej siete predchádzajúcim uzatvorením dohody medzi členským štátom a dotknutým tretím štátom, na základe ktorej je zaručené, že takto dovezená elektrická energia je zelenou elektrickou energiou za tých istých podmienok, ako stanovuje článok 5 (ďalej len „prvá sporná vnútroštátna právna úprava“).
- 35 Na úvod treba uviesť, že smernica 2001/77 bola prijatá na základe článku 175 ES, ktorého znenie bolo prevzaté do článku 192 ZFEÚ týkajúceho sa politiky Spoločenstva v oblasti životného prostredia, ktorý stanovoval rozdelenie právomocí medzi Spoločenstvom a jeho členskými štátmi (pozri najmä rozsudok Komisia/Rada, C-370/07, EU:C:2009:590, bod 49).
- 36 V tejto súvislosti, ako vyplýva najmä z judikatúry uvedenej v bodoch 29 až 33 tohto rozsudku, prípadná existencia výlučnej vonkajšej právomoci Spoločenstva, ktorá by bránila takému právnemu ustanoveniu, akým je prvá sporná vnútroštátna právna úprava, závisí v prejednávacom prípade od toho, či uzatvorením dohody takého typu, ako predpokladá uvedené ustanovenie, môžu byť dotknuté spoločné pravidlá obsiahnuté v smernici 2001/77 alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti.
- 37 V tejto súvislosti treba uviesť, že samotná skutočnosť, že v čase, keď nastali skutkové okolnosti veci samej, ešte medzi Talianskou republikou a Švajčiarskou konfederáciou nebola uzavretá žiadna dohoda takéhoto typu, nevyklučuje existenciu prípadného porušenia výlučnej vonkajšej právomoci Spoločenstva.
- 38 Tým, že získanie výhody priznanej dovozcom elektrickej energie predpokladá uzatvorenie medzinárodnej dohody, také ustanovenie, akým je prvá sporná vnútroštátna právna úprava, podporuje proces, ktorý bude viesť k skutočnému uzatvoreniu takejto dohody, čo, ako uviedol generálny advokát v bodoch 83 až 85 svojich návrhov, stačí na dotknutie výlučnej vonkajšej právomoci Spoločenstva, za predpokladu, že bola určená (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Grécko, C-45/07, EU:C:2009:81, body 21 až 23).
- 39 Pokiaľ ide o oblasť, na ktorú sa vzťahujú dohody, ktorých uzatvorenie sa predpokladá prvou spornou vnútroštátnou právnou úpravou, a ich obsah, treba pripomenúť, že cieľom týchto dohôd je v podstate určiť, za akých podmienok a akým spôsobom môže byť orgánmi uvedeného členského štátu osvedčené, že elektrickú energiu vyrobenú v treťom štáte a dovezenú do členského štátu možno uznať za zelenú elektrickú energiu na národnom trhu elektrickej energie v členskom štáte, najmä v rámci vykonania národných programov podpory zelenej elektrickej energie zavedených v uvedenom členskom štáte.
- 40 Pokiaľ ide o oblasť, na ktorú sa vzťahujú príslušné ustanovenia, ktoré v tomto ohľade obsahuje smernica 2001/77, a ich obsah, osobitne treba zohľadniť články 3 až 5 tejto smernice.
- 41 Na jednej strane, pokiaľ ide o článok 5 uvedenej smernice, na ktorý výslovne odkazujú prejudiciálne otázky, treba samozrejme uviesť, že ako vyplýva zo znenia a štruktúry tohto článku, záruky pôvodu určené na zaručenie pôvodu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie, ktorých

vydávanie príslušnými orgánmi členských štátov uvedený článok predpokladá, sa týkajú výlučne elektrickej energie vyrobenej na miestach, ktoré patria do súdnej právomoci členských štátov, a nie elektrickej energie vyrobenej v tretích štátoch.

- 42 To však nemá vplyv na skutočnosť, že uvedený článok má za cieľ harmonizovať podmienky a mechanizmy, za ktorých môže byť elektrická energia v členských štátoch a v rámci Spoločenstva zaručená ako zelená elektrická energia a za takú uznaná na vnútornom trhu elektrickej energie.
- 43 Článok 5 ods. 1 smernice 2001/77 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby pôvod zelenej elektrickej energie, ako je definovaný v článku 2 tejto smernice, mohol byť zaručený podľa objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií stanovených každým členským štátom, a dohliadať na to, aby boli na tento účel na základe žiadosti vystavené záruky pôvodu.
- 44 Uvedená smernica vo svojom článku 5 ods. 3 prvej zarážke najmä stanovuje, že záruky pôvodu musia špecifikovať zdroj energie, z ktorého bola elektrická energia vyrobená, a špecifikovať dátumy a miesta výroby. Podľa článku 5 ods. 5 tejto smernice členské štáty alebo príslušné orgány určené týmito štátmi zavedú primerané mechanizmy na zabezpečenie toho, aby boli záruky pôvodu presné a spoľahlivé.
- 45 Pokiaľ ide o účel týchto záruk pôvodu, odôvodnenie 10 smernice 2001/77 stanovuje, že záruky pôvodu majú slúžiť na uľahčenie obchodu so zelenou elektrickou energiou a na zvýšenie transparentnosti možnosti výberu spotrebiteľa medzi takouto elektrickou energiou a elektrickou energiou vyrábanou z neobnoviteľných zdrojov. Článok 5 ods. 3 druhá zarážka tejto smernice stanovuje, že tieto záruky pôvodu majú slúžiť výrobcom elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie, aby mohli preukázať, že elektrická energia, ktorú predávajú, sa vyrába z obnoviteľných zdrojov energie.
- 46 Podľa článku 5 ods. 4 smernice 2001/77 musia byť záruky pôvodu členskými štátmi navzájom uznávané výhradne ako dôkaz prvkov uvedených v článku 5 ods. 3 tejto smernice.
- 47 V tejto súvislosti však treba uviesť, že také dohody, akých uzatvorenie stanovuje prvá sporná vnútroštátna právna úprava medzi Talianskou republikou a tretím štátom, sú konkrétne určené na zaručenie toho, že záruky pôvodu vystavené orgánmi tohto tretieho štátu budú, rovnako ako záruky pôvodu vystavené v členských štátoch podľa článku 5 smernice 2001/77 a za pomoci dodržania analogických podmienok, ako stanovuje uvedené ustanovenie, uznané na trhu spotreby tohto členského štátu ako záruky, ktoré osvedčujú zelenú povahu v zmysle tejto smernice elektrickej energie dovezenej z uvedeného tretieho štátu.
- 48 Takáto dohoda teda rozširuje pôsobnosť harmonizovaného certifikačného mechanizmu vlastného zárukám pôvodu vystaveným v členských štátoch, ktorý je upravený v článku 5 smernice 2001/77 tým, že zárukám pôvodu vystaveným v tretích štátoch umožňuje získať na národnom trhu spotreby elektrickej energie daného členského štátu obdobný štatút, aký požívajú, ako je pripomenuté v bode 45 tohto rozsudku, najmä na účely uľahčenia obchodu a zvýšenia transparentnosti pre spotrebiteľa záruky pôvodu vystavené v členských štátoch.
- 49 Z toho vyplýva, že dohoda takéhoto typu môže narušiť pôsobnosť spoločných pravidiel obsiahnutých v článku 5 smernice 2001/77.
- 50 Na druhej strane, pokiaľ ide o skutočnosť, že záruky pôvodu vystavené orgánmi tretieho štátu podľa takej dohody, akej uzatvorenie stanovuje prvá sporná vnútroštátna právna úprava, sú určené najmä na to, aby boli uznané v rámci národného režimu podpory spotreby zelenej elektrickej energie, lebo umožňujú, aby ich držiteľ bol oslobodený od povinnosti získať zelené certifikáty, treba uviesť nasledujúce.

- 51 Je pravda, že hoci, ako vyplýva z článku 4 smernice 2001/77 a odôvodnenia 15 tejto smernice, sú členské štáty podporované, aby prijali podporné programy, táto smernica nestanovuje rámec Spoločenstva pre uvedené programy (pozri rozsudok IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, bod 63).
- 52 Pokiaľ ide o formu, ktorú môžu mať mechanizmy podpory, je potrebné poznamenať, že v odôvodnení 14 smernice 2001/77 sú uvedené len rôzne formy, ktoré zvyčajne používajú členské štáty v tomto smere, teda zelené certifikáty, investičná pomoc, oslobodenia od dane alebo daňové úľavy, vrátenie daní a programy priamej podpory cien (pozri rozsudok IBV & Cie, EU:C:2013:598, bod 64).
- 53 Článok 4 uvedenej smernice neobsahuje nijaký osobitný údaj o opatreniach na podporu, ktorých prijatie je podporované normotvorcom Spoločenstva, s výnimkou spresnenia, že takéto opatrenia majú prispievať k dosiahnutiu cieľov uvedených v článku 6 ES a článku 174 ods. 1 ES (pozri rozsudok IBV & Cie, EU:C:2013:598, bod 65).
- 54 Z toho najmä vyplýva, že smernica 2001/77 priznáva členským štátom širokú mieru voľnej úvahy na účely prijatia a vykonania takýchto režimov podpory (pozri v tomto zmysle rozsudok IBV & Cie, EU:C:2013:598, bod 80).
- 55 Ako však vyplýva z článku 1 smernice 2001/77, treba tiež zohľadniť, že účelom tejto smernice je podporovať zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektrickej energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou. Odôvodnenie 1 tejto smernice zdôrazňuje, že potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie sa v súčasnosti v Spoločenstve nevyužíva v dostatočnom rozsahu a Spoločenstvo uznáva potrebu podporovať obnoviteľné zdroje energie ako prioritné opatrenie za predpokladu, že ich využívanie prispieva k ochrane životného prostredia a k trvalo udržateľnému rozvoju a môže okrem toho viesť aj k vytváraniu miestnych pracovných príležitostí, mať kladný vplyv na sociálnu previazanosť, prispievať k bezpečnosti zásobovania a umožňovať rýchlejšie splnenie cieľov z Kjóta.
- 56 Okrem toho z článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2001/77 v spojení s prílohou tejto smernice vyplýva, že členské štáty musia najmä stanoviť národné indikatívne ciele budúcej spotreby zelenej elektrickej energie tak, že ako referenčné hodnoty zohľadnia jednak „národnú výrobu“ zelenej elektrickej energie v roku 1997 a jednak percentuálny podiel zelenej elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v rokoch 1997 a 2010 v rámci hrubej spotreby elektrickej energie, pričom tento podiel sa vypočíta z „národnej výroby“ zelenej elektrickej energie vydelenej hrubou národnou spotrebou elektrickej energie (pozri rozsudok Essent Belgium, C-204/12 až C-208/12, EU:C:2014:2192, bod 67).
- 57 Z toho vyplýva, že národné mechanizmy podpory výrobcov elektrickej energie uvedené v článku 4 smernice 2001/77, ktoré majú prispievať k dosiahnutiu týchto jednotlivých národných indikatívnych cieľov členskými štátmi, v zásade musia viesť k posilneniu národnej výroby zelenej elektrickej energie (rozsudok Essent Belgium, EU:C:2014:2192, bod 68).
- 58 Z článku 3 ods. 4 druhej zarážky smernice 2001/77 v spojení s jej prílohou okrem toho vyplýva, že národné indikatívne ciele musia byť v súlade s globálnym indikatívnym cieľom na úrovni samotného Spoločenstva.
- 59 Ako v tejto súvislosti uviedla Komisia, skutočnosť, že členský štát uzavrie s tretím štátom dohodu, aby umožnil zohľadniť v rámci fungovania národného režimu podpory zelenú elektrickú energiu vyrobenú v tomto treťom štáte, môže na jednej strane ohroziť účel smernice 2001/77 pripomenutý v bode 55 tohto rozsudku a na druhej strane povinnosť členských štátov zvýšiť svoju výrobu zelenej elektrickej energie tak, aby prispievali k dosiahnutiu národných indikatívnych cieľov, ktoré sú im uložené v súlade s článkom 3 tejto smernice, a tým prispievať k dosiahnutiu globálneho indikatívneho cieľa na úrovni samotného Spoločenstva.

- 60 Uzavretie takejto dohody členským štátom, ak smernica 2001/77 neobsahuje žiadne oprávnenie v tomto zmysle, teda môže ohroziť riadne fungovanie systému vytvoreného touto smernicou, ako aj ciele, ktoré sleduje.
- 61 Okrem toho, ako vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 33 tohto rozsudku, posúdenie týkajúce sa otázky, či je oblasť už z väčšej časti pokrytá pravidlami Spoločenstva, vyžaduje zohľadnenie nielen súčasného stavu práva Spoločenstva v príslušnej oblasti, ale tiež vyhliadky budúceho vývoja, ak ich možno v momente posudzovania predpovedať.
- 62 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že hoci smernica 2001/77, ako bolo pripomenuté, nevytvára rámec Spoločenstva, pokiaľ ide o národné režimy podpory elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov, normotvorca Únie v odôvodnení 15 tejto smernice a v jej článku 4 ods. 2 výslovne stanovil, že Komisia najneskôr do 27. októbra 2005 predloží riadne zdokumentovanú správu o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní a koexistencii rôznych národných mechanizmov podpory prípadne doplnenú o návrh rámca Spoločenstva so zreteľom na uvedené podporné programy pre elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov energie a v tejto súvislosti spresní rôzne charakteristiky, ktoré musí takýto rámec spĺňať.
- 63 Prvá sporná vnútroštátna právna úprava bola prijatá práve v období, keď Komisia mala preskúmať uvedené skúsenosti na účely predloženia takejto správy a prípadného prijatia rámca Spoločenstva normotvorcom Spoločenstva.
- 64 Okrem toho treba v tomto kontexte uviesť, ako uvádza aj vnútroštátny súd, že na rozdiel od situácie, ktorá existovala za účinnosti smernice 2001/77, a ako vyplýva z odôvodnení 37 a 38 smernice 2009/28, ako aj z článkov 9 a 10 tejto smernice, ktorá nahradila smernicu 2001/77, normotvorca Spoločenstva v rámci tejto novej smernice najmä spresnil podmienky, za ktorých zelená elektrická energia vyrobená v tretích štátoch a dovezená do členského štátu môže byť v rámci spolupráce vytvorenej medzi uvedenými štátmi prípadne v tomto členskom štáte zohľadnená na účely splnenia záväzného cieľa týkajúceho sa podielu zelenej elektrickej energie na celkovej konečnej spotrebe energie, ktorý tomuto členskému štátu ukladá uvedená smernica.
- 65 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že Zmluvu o ES treba vykladať v tom zmysle, že vzhľadom na ustanovenia smernice 2001/77 má Spoločenstvo výlučnú vonkajšiu právomoc, ktorá bráni takej právnej úprave, akou je prvá sporná vnútroštátna právna úprava.

O druhej otázke

- 66 Druhá otázka, ako vyplýva z jej znenia, sa tak ako aj prvá otázka týka výkladu článku 3 ods. 2 ZFEÚ a článku 216 ZFEÚ. V dôsledku toho, ako vyplýva z úvah uvedených v bodoch 24 až 28 tohto rozsudku, jej treba rozumieť tak, že sa týka otázky, či vzhľadom na existenciu dohody o voľnom obchode Spoločenstvo disponuje výlučnou vonkajšou právomocou v zmysle judikatúry AETR, ktorá bráni takej právnej úprave, akou je prvá sporná vnútroštátna právna úprava.
- 67 Keďže z odpovede na prvú otázku vyplýva, že Spoločenstvo má vzhľadom na existenciu smernice 2001/77 výlučnú vonkajšiu právomoc, ktorá bráni takejto vnútroštátnej právnej úprave, nie je potrebné vysloviť sa k druhej otázke položenej vnútroštátnym súdom.

O tretej otázke

- 68 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či vzhľadom na existenciu smernice 2001/77, konkrétne jej článku 5, sa má Zmluva o ES vykladať v tom zmysle, že Spoločenstvo má v zmysle judikatúry AETR výlučnú vonkajšiu právomoc, ktorá bráni prijatiu vnútroštátnej právnej

úpravy, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá podmieňuje oslobodenie od povinnosti získať zelené certifikáty z dôvodu dodania elektrickej energie dovezenej z tretieho štátu do národnej siete predchádzajúcim uzatvorením dohody medzi správcom národnej siete a obdobným miestnym orgánom tohto tretieho štátu, ktorá určí spôsoby potrebných preverení na účely overenia, že takto dovezená elektrická energia je zelenou elektrickou energiou (ďalej len „druhá sporná vnútroštátna právna úprava“).

- 69 V tejto súvislosti treba samozrejme uviesť, že vzhľadom na skutočnosti, ktorými disponuje Súdny dvor, nič neumožňuje vopred dospieť k záveru, že taká dohoda, ako zamýšľaná dohoda, ktorá má byť uzatvorená medzi správcom národnej siete a obdobným miestnym orgánom tretieho štátu, môže predstavovať dohodu, ktorou by členský štát na seba prevzal v zmysle judikatúry AETR voči tretiemu štátu „záväzky podľa medzinárodného práva“, ktoré zasahujú do spoločných pravidiel Spoločenstva alebo pozmeňujú rozsah ich pôsobnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ani nezdá, že takáto dohoda má vyjadrovať vôľu dotknutých štátov prijať záväzok podľa medzinárodného práva (pozri v tomto zmysle najmä stanovisko 1/13, EU:C:2014:2303, bod 39).
- 70 V kontexte prejednávanej veci však treba pripomenúť, že vnútroštátny súd uvádza, že ak sa s ohľadom na odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku potvrdí, že prvá sporná vnútroštátna právna úprava sa nemôže uplatňovať, lebo porušuje výlučnú vonkajšiu právomoc Spoločenstva, na vec samu sa bude uplatňovať druhá sporná vnútroštátna právna úprava.
- 71 V tejto súvislosti treba uviesť, že predmet druhej spornej vnútroštátnej právnej úpravy je rovnaký ako predmet prvej spornej vnútroštátnej právnej úpravy. Druhá sporná vnútroštátna právna úprava zavádza, rovnako ako prvá, cezhraničné mechanizmy určené na osvedčenie zelenej povahy elektrickej energie dovezenej z tretieho štátu a dodanej na taliansky národný trh spotreby.
- 72 Hoci dotknuté mechanizmy na rozdiel od prvej spornej vnútroštátnej právnej úpravy priamo nevyplývajú z medzinárodnej dohody uzatvorenej medzi dvoma subjektmi medzinárodného práva a spravovanej týmto právom, platí, že k ich vytvoreniu dochádza na základe normatívneho oprávnenia, ktoré stanovuje druhá sporná vnútroštátna právna úprava v prospech správcu národnej siete, aby tieto mechanizmy dohodol s obdobným miestnym orgánom dotknutého tretieho štátu.
- 73 Ako uviedol aj generálny advokát v bode 103 svojich návrhov, zásada lojálnej spolupráce zakotvená v článku 10 ES, ktorý bol zmenený a prebratý do článku 4 ods. 3 ZEÚ, bráni tomu, aby sa po konštatovaní nesúlady právnej úpravy, akou je prvá sporná vnútroštátna právna úprava, s právom Spoločenstva, a v dôsledku toho jej neuplatnení vnútroštátnym súdom, substitučne uplatnil vnútroštátny právny predpis, ktorý je, tak ako druhá sporná vnútroštátna právna úprava, v podstate analogický s právnou úpravou, ktorá bola vylúčená.
- 74 Vzhľadom na uvedené úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že právo Únie bráni tomu, aby vnútroštátny súd po tom, ako vylúčil uplatnenie právnej úpravy, akou je prvá sporná vnútroštátna právna úprava, z dôvodu nesúlady tejto právnej úpravy s právom Únie, substitučne uplatnil vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá je v zásade analogická s uvedenou právnou úpravou, akou je druhá sporná vnútroštátna právna úprava.

O štvrtej otázke

- 75 Vzhľadom na odpoveď na tretiu otázku už netreba odpovedať na štvrtú otázku.

O trovách

- ⁷⁶ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

- 1. Zmluva o ES sa má vykladať v tom zmysle, že vzhľadom na ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou má Európske spoločenstvo výlučnú vonkajšiu právomoc, ktorá bráni takej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá podmieňuje oslobodenie od povinnosti získať zelené certifikáty z dôvodu dodania elektrickej energie dovezenej z tretieho štátu na národný trh spotreby predchádzajúcim uzatvorením dohody medzi členským štátom a dotknutým tretím štátom, na základe ktorej je zaručené, že takto dovezená elektrická energia je zelenou elektrickou energiou za tých istých podmienok, ako stanovuje článok 5 uvedenej smernice.**
- 2. Právo Únie bráni tomu, aby po tom, ako vnútroštátny súd vylúčil uplatnenie právnej úpravy, akou je vnútroštátna právna úprava uvedená v bode 1 výroku tohto rozsudku, z dôvodu nesúlady tejto právnej úpravy s právom Únie, tento súd substitučne uplatnil predchádzajúcu vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá je v zásade analogická s uvedenou právnu úpravou, ktorá podmieňuje oslobodenie od povinnosti získať zelené certifikáty z dôvodu dodania elektrickej energie dovezenej z tretieho štátu na národný trh spotreby predchádzajúcim uzatvorením dohody medzi správcou národnej siete a obdobným miestnym orgánom dotknutého tretieho štátu, ktorá určí spôsoby potrebných preverení na účely overenia, že takto dovezená elektrická energia je elektrickou energiou vyrobenou z obnoviteľných zdrojov energie.**

Podpisy